

Täysistunto

Keskiviikko 4.11.2020 klo 14.00—21.57

14. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Euroopan talousalueella sijaitsevan tytäryhtiön lopullisen tappion konsernivähennyksestä ja laiksi elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 18 a §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 185/2020 vp

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 14. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään valtiovarainvaliokuntaan.

Lähetekeskusteluun varataan enintään 30 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja.

Keskustelu

21.20 **Valtiovarainministeri Matti Vanhanen** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallituksen esitys koskee Euroopan talousalueella sijaitsevan tytäryhtiön lopullisen tappion konsernivähennystä ja elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 18 a §:n, eli korkojen vähennyskelpoisuuden rajoittamista koskevan säännöksen muuttamista. Esityksen taustalla on komission Suomelle antama virallinen huomautus. Hallituksen esityksen tavoitteena on täsmentää lainsäädäntöä siten, että varmistettaisiin ulkomaisen tytäryhtiön niin sanottujen lopullisten tappioiden huomioon ottaminen konsernin verotuksessa EU-oikeuden edellyttämällä tavalla, kuitenkin niin, että lainsäädäntö edelleen turvaa Suomen veropohjaa.

Samalla tällä esityksellä toteutetaan hallitusohjelmaan aggressiivisen verosuunnittelun vastaisiin toimiin kuuluva kirjaus lopullisista tappioista. Ehdotuksen mukaan lopulliset tappiot otettaisiin huomioon emoyhtiön verotuksessa erillisenä konsernivähennyksenä. Lakia sovellettaisiin niihin osakeyhtiöihin ja osuuskuntiin, jotka voivat olla konserniavustuksen avunantajana tai saajana. Emoyhtiön tulisi siten omistaa tytäryhtiön osakepääomasta tai osuuksista välittömästi vähintään yhdeksän kymmenesosaa. Määrätyissä tilanteissa huomioon otettaisiin myös välillinen omistus. Ehdotuksen mukaan lopullisina tappiona pidettäisiin sellaisia tappioita, joita tytäryhtiö tai mikään muu taho ei ole voinut eikä voi myöskään tulevaisuudessa käyttää tytäryhtiön verotuksellisessa kotipaikassa tai muualla. Edellytyksenä olisi muun muassa, että tytäryhtiön toiminta on lopetettu ja tytäryhtiö on purettu. Tällaisten lopullisten tappioiden tulisi olla olemassa myös tytäryhtiön kotivaltion verolainsäädännön mukaan. Emoyhtiön tulisi osoittaa tytäryhtiöiden tappioiden määrä ja niiden lopullisuus EU-oikeudessa tarkoitetulla tavalla.

Konsernivähennyksen määrä laskettaisiin tytäryhtiön lopullisten tappioiden määrän perusteella. Lopullisten tappioiden määrä tulisi laskea tytäryhtiön viimeisen kokonaisen verovuoden päättymishetken ja purkuhetken mukaan. Määrä laskettaisiin molemmille ajan-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 139/2020 vp

kohdille, sekä tytäryhtiön kotivaltion verolainsäädännön että elinkeinotulon verottamisesta annetun lain mukaisesti. Lopullisen tappion määränä pidettäisiin alinta näin lasketuista määristä. Konsernivähennyksenä voitaisiin vähentää enintään emoyhtiön verovuoden veronalaisen elinkeinotoiminnan tuloksen verran. Vähennys tehtäisiin sinä verovuonna, jona tytäryhtiö puretaan, ja laissa säädettäisiin myös eräistä konsernivähennystä pienentävistä määristä, myöhemmin ilmenevien tappioiden käyttömahdollisuuden vaikutuksesta, tytäryhtiön verotuksen jälkikäteisen muutoksen vaikutuksista konsernivähennyksen määrään sekä eräitä menettelysäännöksiä.

Lisäksi elinkeinotulon verottamisesta annetun lain korkovähennyksen rajoittamista koskevaa säännöstä ehdotetaan muutettavaksi siten, että konsernivähennys vähennettäisiin vastaavalla tavalla kuin annettu konserniavustus vähennetään vähennyskeltottomien nettokorkomenojen laskennan pohjana olevasta elinkeinotoiminnan tuloksesta.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan ensi vuoden ensimmäisenä päivänä, ja niitä sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 21 toimitettavassa verotuksessa.

21.23 Matias Marttinen kok: Arvoisa herra puhemies! Kuten ministeri täällä totesi ja kun olemme nyt aloittaneet esityksen käsittelyn verojaostossa, niin tosiaan pääosin esityksen taustalla on tämä EU-komission käynnistämä menettely Suomea kohtaan, ja tulemme luonnollisesti käymään tämän esityksen tarkkaan läpi. Tämähän nyt kohdistuu näihin tytäryhtiöihin, jotka Eta-alueella toimivat ja joiden emo sijaitsee täällä Suomessa.

Herra puhemies! Toteaisin vielä ehkä oikeastaan toisen asian konsernirakenteiden verotukseen liittyen. Kun tuossa ministeri otti myös tämän aggressiivisen verosuunnittelun esille, niin tässähän on ollut aikaisemminkin monia muita muutoksia, mitä on otettu käyttöön, mitä on käsitelty, ja yksi näistä, joka joitakin vuosia sitten on tullut voimaan, koskee näiden niin sanottujen etuyhteystilanteiden korkojen verovähennysoikeutta, joka on rajattu siihen 500 000 euroon asti. Nyt itse asiassa, olikohan se, 2019 alusta myös näiden ulkoisten korkojen vähennysoikeutta on lainsäädännössä rajoitettu, ja sen taustalla on sitten taas vastaavasti tämä BEPS-projekti eli OECD:n piirissä tehtävät toimenpiteet, joita on EU-lainsäädännöllä toimeenpantu.

Ymmärrän hyvin nämä konsernitason ratkaisut, niille on varmasti perustelut. Tietysti sitten toinen kysymys on se, paljonko, sanotaan, vaikka suomalaisen yrityksen pankkilainojen korkomenojen vähennyskelpoisuuden rajoittamisella on enää tekemistä sen alkupe räisen tavoitteen kanssa, mutta en mene nyt siihen sen enempää. Joka tapauksessa teema on nyt useamman kerran tässä parin viime vuoden aikana käyty läpi, ja nyt sitten käymme läpi tämän esityksen ja sen, miten sillä vastataan tähän komission Suomelle osoittamaan vaatimukseen.

Keskustelu päättyi.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Asia lähetetään valtiovarainvaliokuntaan ja valtiovarainministeri syntymäpäivän viettoon. — Paljon onnea minunkin puolestani.

Asia lähetettiin valtiovarainvaliokuntaan.